

RELATS

GUANYADORS

1r CONCURS

de Microrelats

Ajuntament de
La Torre de Capdella

1r Premi

NENS AL POBLE – Robert Sendra Ramos

Un dia a l'any, els nens tornaven a sonar als carrers del poble. El vell pastor remugava quan els marrecs li tocaven les tomaqueres i feia veure que enyorava la soledat de la Serra dels Solans, però sempre es llevava abans que el sol, aquells dies especials. S'afaitava i es posava la colònia dels Nadals que el feia esternudar. Muntava uns cavallets i una taula de fusta a l'ombra d'un roure, treia la girella i preparava una escalivada que, ep, ha sortit del meu hort, presumia davant dels fills i els néts. Sempre feien tard. Els veia enfilar la carretera amb els prismàtics de quan la mili. Mentre dinaven, la Carme li retreia que la fes patir tant, tot sol en aquell poble sense gent. Les males herbes començaven a cobrir els carrers i a la casa cada vegada hi havia més rajoles aixecades. Fins i tot les vaques l'havien abandonat, li deia. El pastor feia un glop de vi i, amb els ulls vidriosos, clamava que el poble només el tenia a ell, per sobreviure. Tots somreien per sota del nas i brindaven pel poble i pel pastor sense vaques. Després de banyar-se en un gorg del Flamisell, els nens queien rendits. Que sí, que vindré per Nadal, assegurava el pastor. Després observava amb els prismàtics com els cotxes descendien la vall. El poble tornava a quedar en silenci.

Al final no vas venir, digué la Carme amb un fil de veu. Ella i en Narcís van sostenir l'urna i van abocar les cendres, que van fondre's amb la vall en pocs segons. Era com si sempre haguessin pertanyut a aquell lloc, igual que les muntanyes. Van portar a la casa les últimes caixes. Els nens van córrer cap a l'interior per escollir la seva habitació.

2n premi

DUES MIRADES - Oriol Solà Prat

Un cel atapeït anuncia tempesta. L'Anna remuga enutjada: no li ha fet gràcia que aquella ianqui benestant li hagi retret que les esquelles l'han despertada, mirantse-la per damunt de les espatlles i rere les ulleres de sol. Però la Grace ni tan sols ho ha percebut. Està enfeïnada copsant el darrer bri d'oxigen que li brinda aquell oasi de tranquil·litat. En entrar ahir a la vall, algú va tancar la porta a l'estrès i als maldecaps laborals d'una rutina absorbent, i tem que –ara que en sortirà– l'estiguin esperant i se li arrapin de nou. Entre maletes, fita de reüll la mossa enèrgica que té la sort de viure vora el Flamisell, abrigada entre muntanyes. L'Anna sospira furibunda. El sol no tardarà a pondre's; aviat escassejarà la llum. I l'hostessa impertinent s'escaparà amb l'esportiu de la foscor, amb aquell anhel d'isard nounat ensumant brotons... El xàfec sembla imminent. S'entrecreuen unes mirades embravides... i desconcertadores alhora. Totes dues saben que se les cruspeix un broll d'enveja. Enveja sana. Però encara no han tingut temps de sospitar que el que les fustiga és la guspira d'un desig constret que germina d'una sobtada primavera. És ara quan la Grace bada contemplant aquella cabellera que oneja frondosa com el boscam d'avets que esquitxa generós els cims. I roman fascinada per la fulgència d'uns ulls profunds d'aigua tan cristal·lina com la dels estanyols que coronen la comalada, i detecta uns pits turgents que reclamen l'alliberament.

L'estol de núvols s'esllangueix; s'obren clarianes. L'Anna no ha mamat res més que natura des que va néixer, i escollir el camí que li dicta el cor no és pas –com tantes vegades li han repetit– anar-hi en contra. Dues papallones blanques joguinegen rabents entre tores i gencianes. Es fa fosc, a la vall.

3r premi

UN FOTÒGRAF IMPRUDENT – Enric Calvo Vallverdú

Amb ella em vaig trepussar i enamorat caic de les seves fermes i arrodonides popes. Per tant, sempre que podia, la càmera ben carregada, peu al ferro i saltava la Panadella per veure sortir el sol a Comiols, ignorar Sant Antoni, afluixar a Senterada i penetrar suaument des de la Pobleta fins el fons de la Vall Fosca.

A vegades d'ànima descurt, hi pujava per les cuixes, per anar fins Estavill, on les brunes són furies i des d'allà, acaronar Antist. Altres vegades, desitjava seguir la cintura que porta a Campollongo i fotografiar els mugrons del Montsent per suar-li el camí que porta a Gento.

Com bon fotògraf, tenia jo fantasies amagades, així que, de tant en tant, m'arribava fins al fons de Filià o d'amagat al Coll d'Oli, també m'escarramava les òptiques al Plan de Fa i eren moltes les vegades que enquadrava des de Capdella per abridiar les pernes a la vall. I és que la bella senyora, em tenia el cor robat. Per ella faria el que fos, menjar-li la girella a Espui o deixar-me omplir el rebost a la Plana.

Però va ser un dia a les roques de Pago, que volia fotografiar-ho tot, des de Aguiró, Oveix, Astell, Mont-ros, Pobellà, Paüls, la Plana, fins a Beranui i Castell-estaó, que vaig trempar i en córrer, que ve la tremolina, rellisco i faig de cul. Recullo els trossos trencats de la càmera i m'arriba un fort riure, és una dona? O potser, una tamarra d'ulls espurients la que riu i riu?... Avergonyit i adolorit, agafo els trastes i marxo per no tornar.

Fato jo! Ara entenc... No podré capturar el cor de la vella dama, no podré fotografiar mai l'ànima de la Vall de la llum.

Finalista

VICENÇ – Núria Graell Coll

La mare va fer un crit i el menut va començar a plorar.

—És un nen, Angeleta!—feu la Maria, la dona de Torre de Capdella que feia de vetlladora i havia vist néixer gairebé tota la gent nova de la zona.

—Posa-me'l al braçat. A fe de Déu, no és la cosa més bonica que has vist mai, Maria?—
Preguntà la mare mentre agafava al nounat embolcallat en una bressada blanca.

—Au vingà, posa-te'l a la popa. Com s'ha de dir aquest vailet?

—Es dirà Vicenç, com el nostre patró

De fet, ningú sabia qui era el pare del nen. Sospitaven d'un soldar roig que, els darrers dies de la guerra s'havia amagat a un paller als afores, quan fugia cap a França. Deien que l'Angeleta, en veure l'home tan esprimatxat i esparracat, va donar-li un plat i camises i pantalons del seu marit, mort al començament de la Batalla de l'Ebre. La soledat del poble i el fred de l'hivern hi feren la resta.

A ella però, li era igual què digués la gent. Feia anys que l'Angeleta no era tan feliç. Ara somreia pensant en com aquella Guerra Civil li havia fet els dos millors regals de la seva vida: aquell nadó que ara s'aferrava a la vida popant amb força i no haver de tornar a patir les plantofades del seu marit.

Finalista

IN MEMORIAM – Esther Llombart Ramis

Quan arribo a dalt ja tinc instal·lat el sol damunt el meu cap. Sort que duc la gorra, barrera entre ell i la meva coroneta. S'ha anat enfilant amb mi i ara formem la vertical perfecta, ell, jo i, sota els meus peus, el gran Montsent de Pallars.

L'aire fresc que passeja per aquestes alçades m'humiteja els ulls i deforma el paisatge com la pluja darrere el vidre. Moc les parpelles ràpidament per no deixar d'assaborir l'espectacularitat de l'escena. Distingeixo l'Estany de Mar, el de Colomina i el de Frescau. No puc evitar pensar en aquells homes que, ara fa cent anys, a pic i pala i en condicions extremes, perforaven i comunicaven els estanys. L'orgull que fins ara m'engrandia per haver fet el cim, s'arrauleix sota l'impermeable que em poso perquè m'agafa una mica de fred.

La gana em pica l'ullet i trec l'entrepà per fer un mos. Desprèn aquella olor genuïna que s'ha anat evaporant en molts comerços amb el pas del temps i només es manté intacta en alguns racons del país, com si allí algú hi hagués fet el buit. A prop de l'Estany de Nariolo hi ha una cova on encara es reconeix un petit forn on els treballadors de la central es feien el pa. La seva heroïcitat silenciosa m'estremeix i em deixo abraçar pels únics que m'acompanyen: el sol, el vent i els meus pensaments. Abans que siguin arrossegats pels següents, els dipositaré dins la llibreta, que resguardada amb cuirassa metàl·lica, preserva les històries d'aquells que, com jo, hem fet aquest cim. Però jo no parlaré de mi, que l'únic que he fet és pujar fins aquí, parlaré dels veritables protagonistes de la Vall Fosca: aquells que la il·luminaren.